

C.I. CHRISTIAN: SINGEROASA DESTRAMARE - IUGOSLAVIA (КРВАВО РАЗБИЈАЊЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ)

Editura "SYLVI", Bucuresti 1994, p. 327+28

У моменту када страна штампа на све стране води медијски рат против Савезне Републике Југославије и противу Срба, заборављајући да напомене и сарадњу једног муслиманског вође, Фикрета Абдића са Србима, ретке су белешке у иностраној озбиљној штампи које могу да укажу на оправданост борбе српског народа за очување својих историјских области и вековних традиција. Таквих примера има у задње време све више.

Међутим, велико и пријатно изненађење представља горња публикација објављена на румунском језику, која се у целости ставља на страгу Срба, и то не само идући путем традиционалног српско-румунског пријатељства, већ базирајући читаво излагање на сестраном познавању историјских чињеница и токова на Балкану од времена доласка Словена на ове просторе, па преко балканских средњовековних држава, њихове пропасти под ударом Турака, и све до ослободилачких ратова у прошлом веку, као и стварања прве и друге Југославије. Чињеница је при свему томе да аутор не доноси априористичке ставове, него их као врстан познавалац наше историје објективно приказује румунском народу без икаквих тенденција.

Из читавог излагања добија се утисак да аутор нема ниједног тре-

нутка намере да се стави у службу српских интереса или српских националних идеала, већ му је циљ да представи румунском народу историју његових традиционално пријатељских суседа. А такав став - по нашем мишљењу - даје овој књизи посебну димензију. И чини нам се да су догађаји који су дошли последњих година само послужили аутору да представи историју српског народа румунској јавности. Иначе сам наслов ове књиге дошао је као последица самих догађаја у које је наша земља упала задњих година. Књига би слободно могла да носи наслов Историја српског народа.

Књигу је аутор посветио својим кћерима, али и оним Југословенима које је имао прилике да познаје.

Пре него што завршимо, у немогућности да укажемо на све појединости, рећи ћемо да је аутор располагао одличном библиографијом састављајући ову књигу, а она се састоји како од српских и хрватских, тако и од западно-европских извора. Сем тога, аутор је користио и бројне периодичне публикације. Ако се књига, углавном односи на најновије догађаје, она суштински ипак представља једну потпуну историју Срба. Своје излагање аутор је поткрепио бројним географским картама које говоре о распрострањености Срба у

најстарије време, па онда и њихове миграције у вези са османском инвазијом. Није заборављен ни јад који су Срби претрпели и у првом и у другом светском рату и наших дана, нити су заборављене фотографије личности које су се налазиле на челу ове земље, као краљ

Александар Карађорђевић и председник Јосип Броз Тито.

Ма како судили о овој књизи, мишљења смо да је румунски народ добио пун увид у историју Срба и рекли бисмо да њен наслов овакав какав је, дао је аутору само повод.

Милан Ванку

ГРЧКА И СРПСКА ПРОСВЕТА

(Научни скуп "Грчка и српска просвета у XVIII и XIX веку", одржан на Демокритовом универзитету Тракије, у Комотинију, 24-26. маја 1996. године)

Данашње зближавање српског и грчког народа само је потврда једног дуготрајног процеса у историји и култури два традиционално пријатељска народа. "У томе дугом низу столећа наших међусобних односа нашао сам врло много пријатељства, ... нашао сам много благотворних културних утицаја једнога народа на други, ... нашао сам читаве векове заједничког страдања, братског саучешћа и међусобног помагања, једнаке напоре за политички културни васкрс својих народа... док се властитим радом нису издигли до својих данашњих идеала за будућност", пише Владан Ђорђевић, посланик Србије на Краљевском двору Грчке (1891), у својој студији "Грчка и српска просвета", објављеној 1896. године.

Поводом обележавања сто година од излажења ове значајне монографије одржан је заједнички научни скуп. Његови организатори били су Катедра за историју и етнологију Демокритовог универзитета Тракије у Комотинију и Катедре за неохеленске студије Филолошког Факултета у Београду, у сарадњи са Балканолошким институтом САНУ. На скупу је поднесено двадесетак саопштења међу којима и осам реферата београдских колега. Тематски посматрано, референти су своја научна саопштења усредсредили на српску рецепцију византијског права у XIV веку, на релацији Ексабиблоса К. Арменопулоса (1345) и Законика цара Стефана Душана (К. Пикакис), затим на српску XVIII века